

SETKÁNÍ

u Panny Marie v trní

64. číslo tuřanských farních zpráv
léto 2021

*Děkuji ti, Pane, za útěchu tvé přítomnosti:
i v časech osamocení jsi ty mou nadějí a důvěrou,
jsi mi skálou a útočištěm od mládí!*

*Děkuji ti, že jsi mi dal rodinu a požehnal mi dlouhým životem.
Děkuji ti za chvíle radosti i těžkostí, za sny, které se v mém životě již splnily,
i za ty, které mě teprve čekají.*

(z modlitby k prvnímu Světovému dni prarodičů a starých lidí)

VÁŽENÍ A MILÍ FARNÍCI!

Podle lidských měřítek zažíváme uvolnění z různých nařízení a můžeme být rádi, že to tak je. Doba prázdnin a dovolených je letos zvlášť zasloužená. O to je důležitější mít touhu Pánu děkovat za vše, co nám dává. A dává toho mnoho. Není to vždy úplně podle našich plánů, má však veliký smysl přijmout vždy i to, co jsme nečekali a neplánovali, z Božích rukou jako dar. Tak jako nemůžeme být vždy úplně spokojeni s počasím a přáli bychom si jiné. Přesto je dobré vnímat, že Pán nás doprovází ve všech chvílích a že naše sklenice vody není poloprázdná, ale vždy poloplná. Cítíme se pak stále v Božích dobrých rukou.

K tomu vám ještě přeji pevné zdraví!

P. Luboš Pavlů

OZNÁMENÍ A POZVÁNKY

POUŤ DO RAJHRADU A TÁBORÁČEK

Na přelomu srpna a září nás čekají dvě tradiční farní akce. První z nich je **pouť do Rajhradu**, kam se společně vypravíme poslední prázdninovou sobotu 28. srpna. A hned o týden později přivítáme nový školní rok **táboráčkem**. Podrobnosti se včas dozvíte v kostele.

SVĚTOVÝ DEN PRARODIČŮ A SENIORŮ

Světový den prarodičů a seniorů ustanovil papež František na čtvrtou neděli v červenci, letos to bylo o vigílii svatých Jáchyma a Anny, v neděli 25. července. Jako motto pro tento den vybral papež slova „já jsem s vámi po všechny dny“. Je to též příslib blízkosti a naděje, kterou si mladí a senioři mohou navzájem projevovat. Nejen vnoučata a mladí jsou totiž povoláni být přítomnými v životě starých lidí, ale také senioři a prarodiče mají poslání evangelizovat, modlit se a povzbuzovat mladé lidi ve víře.

V naší farnosti nás přijel povzbudit Mons. Karel Orlita, který seniorům připomenul papežova slova a tři pilíře: mít sny, mít paměť a předávat ji, nezapomínat na opravdovou modlitbu.

JEĎTE S NÁMI DO KOSTELA NA KOLE!

V září se uskuteční již čtrnáctý ročník sympatické akce s názvem „Do kostela na kole“. Loni jsme se k ní poprvé s rodinou přidali, ale bylo nás v Tuřanech žalostně málo. Bude nás letos víc? A proč vlastně jezdit do kostela na kole, když máme auto?

Smyslem této celorepublikové ekumenické akce je propagovat cyklistickou dopravu, která je, stejně jako pěší chůze, šetrná k životnímu prostředí a ve srovnání s automobilovou dopravou nepoměrně levnější, zdravější a na kratší vzdálenosti dokonce statisticky rychlejší. Nárůst automobilové dopravy se nevyhýbá ani církevnímu prostředí. V neděli jsou kostely doslova obleženy auty. Jejich majitelé si často ani neuvědomují, jak hodně jejich praktický pomocník škodí životnímu prostředí, ať už máme na mysli množství nebezpečných látek, které auta produkují, nebo devastaci životního prostředí spojenou s těžbou ropy či výrobou a likvidací automobilů. Přestože Česká republika je relativně malá země, produkuje na hlavu více emisí než Indie, Čína nebo Velká Británie. A to už je alarmující zjištění. Navíc současná doba plastová plná jednorázových pomůcek přírodě také nijak neprospívá...

Jak se tedy zapojit? Jestliže vám to zdraví dovolí, tak jednoduše – **v neděli 19. září 2021** nechte auto v garáži a vyrazte do kostela na kole. A pokud kolo nemáte, můžete jít pěšky nebo zvolit autobus, případně se alespoň zamyslet nad tím, jak bychom mohli ve svém každodenním životě naší krásné modré planetě ulevit.

Jako křesťané máme zodpovědnost za svěřené hřivny, mezi které patří i tento přerozmanitý svět. Snažme se být dobrými správci světa!

Lucie Krejčí

MISIJNÍ KLUBKO

Milé děti, i letos se na vás budeme těšit v Misijním klubku. Brzy se dozvíte, co vás čeká. Jako obvykle nebudou chybět výlety, tvoření, sport ani hry a také se pokusíme pomáhat lidem v naší farnosti, rozdávat radost a modlit se za děti na celém světě v duchu hesla Papežského misijního díla „Děti pomáhají dětem“. Sledujte naši nástěnku vzadu v kostele, kde brzy najdete podrobný seznam akcí i termíny, které si můžete rovnou zaznamenat do kalendáře.

Těšíme se, že se opět potkáme s našimi věrnými kamarády, a doufáme, že se k nám zase přidá někdo další – zveme všechny kluky a holky od 5 let.

Je hezké, když se můžeme potkávat i jinde než v kostele a vytvořit malé společenství. Těšíme se na vás!

Lenka Havlátová (773 974 957) a Lucie Krejčí (608 272 832)

TÁBORÁČEK

Po dlouhé „izolaci“ jsme se mohli letos konečně v pátek 18. června zúčastnit táboráčku. Nebylo nás sice mnoho, ale bylo to tak akorát, abychom si mohli všichni vzájemně popovídat. Ke zpříjemnění atmosféry přispěl nově opravený domeček a rodinný a otevřený přístup všech účastníků. Už se těšíme na další podobnou akci, třeba na konci prázdnin.

Zdeněk a Marie Vachovi

JAK JSME PUTOVALI DO MARIAZELL

Letos jsme se ženou vyrazili na dovolenou už s prvním prázdninovým dnem, ovšem pojali jsme ji jinak než obvykle. Inspirováni nedávno zesnulým panem farářem Líznou jsme vyrazili na pěší pouť z Vídně do Mariazell. Po prastaré poutní cestě zvané Via Sacra jsme vyšli z jihozápadního předměstí Vídně. Prošli jsme národním

parkem Vídeňský les do rakouských Alp. Každý den jsme ušli asi třicet kilometrů. Noclehy jsme měli předem zajištěny dle trasy – v horské chatě, na farmě i v penzionu.

Chůze nám zabrala čtyři dny a ten pátý jsme strávili v cíli. Mohu říct, že s důkladnou přípravou trasy byla pouť zvládnutelná i pro netréované jedince, jakými jsme my. Ovšem osobně jsme to cítili jako výkon hraniční a na případné bloudění a zacházky by už sil nebylo.

I přes poctivou přípravu trasy přitom k bloudění nebylo často daleko – rakouské turistické značení není zdaleka tak precizní jako to české. Podrobné mapy celé trasy jsem měl vytisknuté z internetu a důkladnou přípravu případným dalším poutníkům opravdu doporučujeme. Mimo vesnice totiž převážně není signál. My jsme vyrazili

ještě před rakouskými školními prázdninami, tedy před hlavní sezónou, a tak se nebylo na trase většinu dne ani koho zeptat.

Co nedoporučuji, je brát s sebou psa. Mnohdy totiž cesta prochází pastvinami s volně se pasoucími kravami a býčky. Čeho se naopak není třeba obávat, je úpal. Stará cesta vede hlavně zalesněnou krajinou či

hlubokými horskými údolními. V jednom takovém údolí jsem také prožil duchovní vrchol své cesty. Otevřela se přede mnou krajina podobná místům, kde jsem kdysi trávil prázdniny. Viděl jsem náhle své chlapecké ideály, které mě tehdy rozechvívaly a které jsem později opustil. Vanutí Ducha bolí, ale naštěstí i uzdravuje.

Krásným zážitkem pak byla samozřejmě návštěva baziliky v Mariazell. Zde jsem přednesl Pánu a naší Matce Marii prosby za sebe, za své blízké a také za ty vzdálenější, kteří mě o to požádali. Zajímavou zkušeností pro mě totiž bylo, kolik „nevěřících“ přátel tato naše cesta k prosbě inspirovala...

Jiří Protivínský

1. SVATÉ PŘIJÍMÁNÍ

Čtrnáct dětí z naší farnosti (zleva Matěj, Tomáš, Jan, Marina, Marek, Eliška, Josef, Matyáš, Eliška, Marek, Ondřej, Natálie, Marek a Vojtěch) letos v červnu poprvé přijalo Pána Ježíše.

Přejeme jim, aby nikdy nezapomněly, že je má rád!

TUŘANSKÁ FARNOST ŽIJE!

Uplynulá doba přinesla kromě pandemie i nové možnosti vzájemných kontaktů. Protože se nešlo setkávat osobně, nebo jen omezeně (pokud jsme se za rouškami vůbec poznali), možná jsme si víc uvědomili, o co vlastně člověku jde nejvíc – totiž o vzájemné vztahy, o blízkost, o bližního. Mladí farníci technického nadání začali uskutečňovat pravidelné přenosy bohoslužeb a dodnes se můžete každou neděli v 10 hodin zúčastnit bohoslužeb online. Jinou možností spojení byly a zůstávají telefonáty: vzpomněl jsem si na někoho? Tak jenom získat jeho číslo a zavolat mu. Někoho napadlo, zda existuje „farní adresář“. Někdy to byly překvapivé rozhovory s lidmi, s kterými se u kostela jen pozdravíme.

I letos se začala zpovzdálí připravovat Noc kostelů. Byl určen termín – pátek 28. května – jen se dlouho nevědělo, jestli celá akce bude uskutečněna. Trochu jsme si lámali hlavu s programem: chrámový sbor už rok nenacvičuje, mohli vystoupit jen jednotlivci...

My všichni spolu s hosty jsme naslouchali úžasnému hlasu všech našich zvonů a poté u kaple Zjevení skupině lesních rohů, tentokrát i se zpěvem žáků Jindřicha Petráše. Na kůru vystoupili s krásným programem Hana Bartoníková (hoboj) a Martin Dvořáček (zpěv) za varhanního doprovodu Filipa Šmerdy. Vpodvečer měly také děti svůj program na zahradě u domečku, kde mohly uplatnit své talenty. Počasí přálo, tak i díky tomu se děti sešlo hodně.

Lucie Žáková nás provedla historií tuřanského kostela a poutního místa. Z její přednášky přinášíme dva zajímavé náměty:

POUTNÍ CESTA Z BRNA DO TUŘAN

Poutníci do tuřanského chrámu Panny Marie, snad nejstaršího poutního místa na Moravě, mířili již od středověku. Přicházeli nejen zdáli, ale i z poměrně nedalekého Brna. O tom, kudy vedly jejich kroky nejčastěji, máme doklad: rytinu z Balbínova díla Diva Turzanensis. Na ní vidíme cestu lemovanou patnácti výklenkovými kapličkami a vedoucí prakticky přímo od židovské brány (stála přibližně v místech, kde se dnes setkávají ulice Masarykova a Bašty) k tuřanskému kostelu.

Rytina skutečnost příliš nezkrasuje, cesta vedla v trase dnešní ulice Křenové, u Zderadova sloupu překročila řeku Svitavu a za Černovicemi

vystoupala na hranu Tuřanské terasy. Odsud již byl cíl pouti, tuřanský kostel, dobře vidět. Do Tuřan poutníci přišli dnešní ulicí Malínskou. Z patnácti kapliček se do dnešních dnů nezachovala žádná, padly za obět josefínským reformám, je však možné, že boží muka na ulici Farní (lidově „antonínek“) stojí na místě jedné z nich.

NĚKOLIK DETAILŮ K VNITŘNÍ VÝZDOBĚ KOSTELA

Interiér byl původně zdoben bohatou výmalbou, která byla ovšem v druhé polovině 20. století překryta jednobarevným nátěrem. Zachována zůstala pouze štuková zrcadla na stropě, v nichž jsou zobrazeni apoštolové spolu s jejich atributy, a to s jedinou výjimkou: Jidáše nahradil svatý Pavel.

Dnes tedy z výzdoby kostela zaujmou především oltářní obrazy a vitrážová okna. Autorem hlavního oltářního obrazu z roku 1707 je významný barokní malíř, žák Karla Škréty, Jan Jiří Heinsch. Obraz představuje Svaté přibuzenstvo. Ústřední postavou je svatá Anna držící malého Ježíše, po její levici vidíme Pannu Marii. Ústřední trojice je obklopena nejbližšími příbuznými. Kristus z Annina klína natahuje ruku k míse ovoce, kterou mu přináší svatý Jan Křtitel, dole s knihou na klíně a brkem v ruce sedící Jan Evangelista vše zvědavě pozoruje.

Vitrážová okna pocházejí převážně z 80. a 90. let 19. století a byla vytvořena v souvislosti s úpravami kostela vedenými tehdeším duchovním správcem tuřanské farnosti Janem Evangelistou Špirkem v letech 1888–1891. Řada oken nad římsou zobrazuje světce: sv. Cyrila a Metoděje, sv. Jana Sarkandera, sv. Martina či sv. Terezii. Spodní okna jsou dary jednotlivých obcí či rodin farníků a tematicky se váží ke Svaté rodině nebo legendě o vzniku poutního místa. Okno, jež zpodobuje svatého Jáchyma, je darem obce Nenovice, dále obce Holásky, Rosenberk a Dvorska se staly donátory vitráže znázorňující svatého Josefa a chrlíctí věnovali kostelu zpodobení legendy o nalezení sošky Panny Marie v hořícím keři.

Po skončení těchto programů pokračovala Noc kostelů reprodukovánými písněmi křesťanských skupin. Tichá hudba se linula prostorem kostela i z venkovních reproduktorů. Kostel svítil do tmy všemi světly i svícmi, stejně jako obě kapele, a zval hosty do pozdních hodin. Těch nakonec přišlo několik set, z Brna a okolí, ale i ze Slovenska.

„Nebyl jsem tu od své svatby...“ „Jezdím denně okolo a až dnes jsem zastavil...“ „Je tu tolik světla...“

K návštěvě kostela zve naše farnost každého z vás!

P. Luboš Pavlů

ÚVAHA O DOBÁCH TĚŽKÝCH

Mnozí lidé si stýskají, jak těžkou dobu právě žijeme. Co všechno nám pandemie covidu-19 vzala. Pravdou je, že i v minulosti byly doby těžké. Pohled do historie nabízí takových období celou řadu.

V čem se to tedy nyní liší? Je to tím, že jsme ztratili víru? Že vše dobré bereme jako samozřejmost a vším špatným se cítíme osobně dotčeni? Možná je to změnou všeobecného vnímání smrti. Odvykli jsme myšlence, že na choroby se umírá.

Toho, co nám covid vzal či bere, je spousta: mnoho zemřelých, řada pacientů s následky na zdraví, omezená možnost stýkat se s blízkými či přáteli nebo cestovat, ztráta pracovních míst a doslova hrůzné ekonomické následky. Ale je to skutečně tak, že nám covid pouze bere? Není to vůči této moderní „morové ráně“ trochu nespravedlivé? Jistě se dá najít i něco pozitivního, o co nás pandemie obohatila. Napadá mě například bezpříkladná ochota lidí pomáhat – šít roušky, nakupovat seniorům, dobrovolničit v nemocnicích, podřídit se mnohdy nesmyslným a protimluvým nařízením „seshora“. Jen škoda, že – jak tomu často bývá – toto prvotní nadšení a ochota časem slábnou.

Kromě těchto veskrze pozitivních věcí, kterými nás pandemie obohatila, přinesla do našich životů ještě něco. Někteří z nás tomu odolávají lépe, snad je to naší pevnou vírou v Boží milosrdenství a pomoc. Jiní se tomu podřizují, propadají beznaději a trápí se. Já osobně to považuji za nejhorší věc, kterou nám covid-19 způsobil. Je to intenzivní pocit strachu. Stále na nás odněkud útočí myšlenka, že bychom se měli bát, že bychom měli udělat to či ono, protože covid-19 přece zabíjí.

Ano, covid-19 může i zabít. Ovšem stejně tak může zabít i strach – strach jít k lékaři, abych se tam nenakazil, a přitom zanedbat své zdraví. A především nám může ze života (už tak znepríjemněného různými zákazy a příkazy) udělat peklo. A to jistě nikdo rozumný nepřipustí. A tak snad už neuvídím řidiče, který sedí sám ve voze a na ústech má respirátor...

MAN